

PENSIOENRECHT
2023

redactie:
Jop Tangelder

Ars Aequi Libri
Nijmegen 2023

De teksten zoals deze in werking zijn getreden op 1 juli 2023.

ISBN: 978-94-9319-985-9

NUR 826

© 2023 Ars Aequi Libri, Nijmegen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Ars Aequi Juridische uitgeverij.

Voorzover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j° het Besluit van 27 november 2002, *Stb.* 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de Stichting PRO (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp) te wenden. Voor het overnemen van een gedeelte van deze uitgave ten behoeve van commerciële doeleinden dient men zich tot de uitgever te wenden.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden auteur(s), redacteur(en) en uitgever(s) deswege geen aansprakelijkheid.

Ontwerp: Nicolette Schuurman

VOORWOORD

Voor u ligt de Ars Aequi wetseditie pensioenrecht. De aanleiding voor het maken van deze bundel was het ontbreken van een handzame en betaalbare verzameling van wet- en regelgeving op pensioengebied voor de student of praktijkjurist. Deze editie sluit aan bij de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen.

Dat het pensioenrecht raakvlakken heeft met verschillende rechtsgebieden komt tot uiting in deze bundel. Niet alleen de Pensioenwet en de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 zijn opgenomen. Ook relevante wetsteksten op het gebied van het arbeidsrecht, verzekeringsrecht, gelijke behandelingswetgeving, personen- en familierecht, fiscaal recht, Europees recht en het financieel recht vindt u terug in deze bundel. Voor suggesties over de inhoud van deze verzameling wet- en regelgeving kunt u contact op nemen via j.tangelder@spms.eu.

Jop Tangelder
j.tangelder@spms.eu

BEKNOPT INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	V
Korte inhoudsopgave	VII
Uitgebreide inhoudsopgave	IX

PENSIOENREGELGEVING

Pensioenwet	1
Wet verplichte beroepspensioenregeling	99
Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000	191
Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling	201
Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen	261
Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000	281
Beleidsregels Toetsingskader Wet Bpf 2000	287
Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.	303
Code pensioenfondsen 2018	323
Code Rechtstreeks verzekerde regelingen	343
Principes voor goed pensioenfondsbestuur	347

BURGERLIJK WETBOEK

Burgerlijk Wetboek, Boek 3, Titel 11 [selectie].	369
Burgerlijk Wetboek, Boek 7, Titel 10 [selectie].	371
Burgerlijk Wetboek, Boek 7, Titel 17 [selectie].	381

GELIJKE BEHANDELINGSWETGEVING

Algemene wet gelijke behandeling [selectie]	391
Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid	393
Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen [selectie].	397
Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte [selectie]	399

PERSONEN- & FAMILIERECHT

Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.	401
---	-----

FISCALE WET- & REGELGEVING

Wet op de loonbelasting 1964.	407
Staffelbesluit pensioenen.	413

EUROPEES RECHT

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie	435
Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.	443
Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.	445
Richtlijn 2000/78/EG	447
Richtlijn 2008/94/EG	457
Richtlijn 2016/2341/EG	463

OVERIG

Wet op het financieel toezicht.	509
Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst.	541

Wet op de ondernemingsraden	545
Wet op de medische keuringen	549

UITGEBREIDE INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	V
Korte inhoudsopgave	VII
Uitgebreide inhoudsopgave	IX

PENSIOENREGELGEVING

Pensioenwet	1
Hoofdstuk 1	Definities en toepassingsgebied 1
§ 1.1.	Begripsbepalingen 1
§ 1.2.	Toepassingsgebied van de wet 7
Hoofdstuk 2	Pensioenovereenkomst 8
§ 2.1.	De totstandkoming van een pensioenovereenkomst 8
§ 2.2.	Inhoud pensioenovereenkomst 9
§ 2.3.	Wijziging pensioenovereenkomst 13
§ 2.4.	Informatie- en hoorplicht werkgever 13
Hoofdstuk 3	Uitvoeringsovereenkomst 14
§ 3.1.	Sluiten uitvoeringsovereenkomst 14
§ 3.2.	Inhoud uitvoeringsovereenkomst 15
§ 3.3.	Overig 17
Hoofdstuk 4	Algemene bepalingen met betrekking tot de pensioenuitvoerder 17
§ 4.1.	Taken pensioenuitvoerder 17
§ 4.2.	Behoud aanspraak 27
§ 4.3.	Beschikken over pensioen 29
§ 4.4.	Rechten van de pensioenuitvoerder in het kader van de uitvoering 47
§ 4.5.	Overige bepalingen 47
Hoofdstuk 5	Algemene bepalingen met betrekking tot pensioenfondsen 48
§ 5.1.	Pensioenfondsen algemeen 48
§ 5.2.	Verantwoordingsorgaan en belanghebbendenorgaan 55
§ 5.3.	Taakafbakening 58
Hoofdstuk 6	Financieel toetsingskader inzake pensioenfondsen 60
Hoofdstuk 6a	Experimenteerbepaling zelfstandigen 68
Hoofdstuk 6b	Specifieke voorschriften tijdens transitieperiode 68
§ 6b.1.	Toepassingsgebied en vaststelling scenario's 68
§ 6b.2.	Mijlpalen 69
§ 6b.3.	Pensioenovereenkomst en transitieplan 69
§ 6b.4.	Taken en bevoegdheden pensioenuitvoerder en uitvoeringsovereenkomst 71
§ 6b.5.	Bevoegdheid pensioenfonds collectieve waardeoverdracht en aanwenden vermogen 72
§ 6b.6.	Financieel toetsingskader pensioenfondsen tijdens transitie 75
§ 6b.7.	Aanvullende maatregelen transitieperiode voor pensioenfondsen 77
Hoofdstuk 7	Toezicht, handhaving en overige taken toezichthouder 77
§ 7.1.	De toezichthouder 77
§ 7.2.	Rekening en verantwoording 78
§ 7.3.	Bevoegdheden Onze Minister 78
§ 7.4.	Handhaving 79
§ 7.4.1.	Algemeen – in Nederland zetel hebbende pensioenuitvoerders 79
§ 7.4.2.	Vergunningverlening en toezicht grensoverschrijdende activiteiten van in Nederland zetel hebbende pensioenfondsen 84
§ 7.4.3.	Toezicht grensoverschrijdende activiteiten pensioeninstellingen uit andere lidstaat 85
§ 7.5.	Overige taken en bevoegdheden 86
§ 7.6.	Overige bepalingen 90
Hoofdstuk 8	Gerechtigde procedures 91
§ 8.1.	Burgerrechtelijke geschillen 91
§ 8.2.	Bestuursrechtelijke geschillen 92
Hoofdstuk 9	Overige- en slotbepalingen 92

Wet verplichte beroepspensioenregeling	99
Hoofdstuk 1	Definities en toepassingsgebied 99
Hoofdstuk 2	De verplichtstelling 105
Hoofdstuk 3	Eisen met betrekking tot de inhoud en uitvoering van de beroepspensioenregeling 108
§ 1.	Algemene eisen aan de beroepspensioenregeling 108
§ 1.2.	De beroepspensioenregeling 110
§ 1.3.	De uitvoeringsovereenkomst 113
§ 2.1.	Taken pensioenuitvoerder 115
§ 2.2.	Informatie en gegevensverstrekking 116
§ 3.	Opbouw, financiering en aanspraken 124
§ 4.	Uitruil, afkoop, waardeoverdracht 128
§ 5.	Overige bepalingen 144
Hoofdstuk 4	Beroepspensioenfonds 145
Hoofdstuk 5	Financieel toetsingskader inzake beroepspensioenfonds 151
Hoofdstuk 5a	Specifieke voorschriften tijdens transitieperiode 157
§ 5a.1.	Toepassingsgebied en vaststelling scenario's 157
§ 5a.2.	Mijlpalen 158
§ 5a.3.	Beroepspensioenregeling en transitieplan 158
§ 5a.4.	Taken en bevoegdheden pensioenuitvoerder en uitvoeringsovereenkomst 160
§ 5a.5.	Bevoegdheid beroepspensioenfonds collectieve waardeoverdracht en aanwenden vermogen 161
§ 5a.6.	Financieel toetsingskader beroepspensioenfonds tijdens transitie 164
§ 5a.7.	Aanvullende maatregelen transitieperiode pensioenfonds 166
Hoofdstuk 6	Toezicht, handhaving en overige taken toezichthouder 166
§ 1.	De toezichthouder 166
§ 2.	Rekening en verantwoording 167
§ 3.	Bevoegdheden Onze Minister 167
§ 4.	Handhaving 168
§ 4.1.	Algemeen – in Nederland zetel hebbende pensioenuitvoerders 168
§ 4.2.	Vergunningverlening en toezicht grensoverschrijdende activiteiten van in Nederland zetel hebbende beroepspensioenfonds 173
§ 4.3.	Toezicht grensoverschrijdende activiteiten pensioeninstellingen uit andere lidstaat . . 174
§ 5.	Overige taken en bevoegdheden 175
§ 6.	Overige bepalingen 179
Hoofdstuk 7	Rechtsvordering 180
Hoofdstuk 8	Overgangs- en slotbepalingen 181
Bijlage als bedoeld in artikel 90 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling	187
Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000	191
§ 1.	Definities 191
§ 2.	Verplichtstelling 191
§ 3.	Gevolgen verplichtstelling 192
§ 4.	Toezicht en sancties 196
§ 5.	Rechtsvordering 197
§ 6.	Wijziging van wetten 199
§ 7.	Overgangs- en slotbepalingen 199
Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling	201
Hoofdstuk 1	Algemene bepalingen 201
Hoofdstuk 1a	Pensioenregelingen 202
Hoofdstuk 2	Informatie 204
Hoofdstuk 2a	Uitvoeringsovereenkomst algemeen pensioenfonds 212
Hoofdstuk 3	Fondsbestuur 213
Hoofdstuk 4	Uitbesteding 213
Hoofdstuk 4a	Beleggingen en zorgplicht 214
Hoofdstuk 4b	Interne klachtenprocedure 216
Hoofdstuk 4c	Geschilleninstantie 217

Hoofdstuk 4d	Risicohouding	219
Hoofdstuk 5	Uitruil, afkoop en gelijke behandeling	220
Hoofdstuk 5a	Variabele uitkeringen	221
Hoofdstuk 6	Waardeoverdracht	222
Paragraaf 6.1.	Waardeoverdracht klein pensioen.	222
Paragraaf 6.2.	Individuele waardeoverdracht.	223
Hoofdstuk 6a	Bestuur en toezicht fonds.	227
Hoofdstuk 6b	Opdrachtbevestiging	228
Hoofdstuk 7	Geschiktheid, betrouwbaarheid en tijdsbeslag	228
Hoofdstuk 8	Toedeling taken toezichthouders	231
Hoofdstuk 8a	Vergunning en weerstandsvermogen algemeen pensioenfonds	233
Hoofdstuk 9	Nettopensioen	235
Hoofdstuk 9a	Pensioenbewaarder	236
Hoofdstuk 9b	Transitie	237
Paragraaf 9b.1.	Risico-neutrale scenario's.	237
Paragraaf 9b.2	. . . . .	237
Paragraaf 9b.3.	Transitieplan en transitiecommissie	237
Paragraaf 9b.4.	Implementatieplan	239
Paragraaf 9b.6.	Financieel overbruggingsplan	245
Hoofdstuk 10	Boeteregeling.	246
Hoofdstuk 11	Overige en slotbepalingen	253
Bijlage behorend bij artikel 32 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling		255
Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen		261
Paragraaf 1.	Definities	261
Paragraaf 1a.	Risicohouding	261
Paragraaf 1b.	Afgescheiden vermogens	261
Paragraaf 2.	Technische voorzieningen	261
Paragraaf 3.	Kostendeekkende premie	261
Paragraaf 4.	Eigen vermogen	261
Paragraaf 4a.	Beleidsdekkingsgraad	264
Paragraaf 5.	Beleggingen en leningen	265
Paragraaf 6.	Voorwaardelijke toeslagverlening.	266
Paragraaf 7.	Herstelplannen	268
Paragraaf 8.	Beheerste en integere bedrijfsvoering	268
Paragraaf 8a.	Parameters	272
Paragraaf 9.	Actuariële en bedrijfstechnische nota	274
Paragraaf 10.	Informatieuitwisseling met De Nederlandsche Bank.	276
Paragraaf 11.	Overgangs- en slotbepalingen	278
Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000		281
Beleidsregels Toetsingskader Wet Bpf 2000		287
1.	Doel van verplichtstelling	287
2.	Reikwijdte van de verplichtstelling	287
3.1.	Representativiteit	288
3.2.	Termijnen	293
4.	De procedures in het kader van de Wet Bpf 2000	294
Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling		303
Hoofdstuk 1	Regels op grond van de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling.	303
Paragraaf 1.	Aanwijzingen.	303
Paragraaf 1a.	Tijdelijke regeling pensioenknip.	303
Paragraaf 2.	Consistentie verzekeraars en de voorwaardelijkheidsverklaring	303
Paragraaf 3.	Reële dekkingsgraad	304
Paragraaf 4.	Vrijstellingsregeling	304

Hoofdstuk 2	Regels op grond van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling	305
Paragraaf 1.	Communicatiebepalingen	305
Paragraaf 1a.	Maatstaven risicohouding	309
Paragraaf 2.	Waardeoverdracht	309
Paragraaf 2a.	Standaardregel	310
Paragraaf 3.	Kosten	310
Hoofdstuk 3	Regels op grond van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen.	310
Paragraaf 1.	Vaststelling vereist eigen vermogen	310
Paragraaf 2.	Haalbaarheidstoets	312
Hoofdstuk 4	Overgangsrecht.	314
Hoofdstuk 5	Wijziging overige Ministeriele regelingen.	314
Bijlagen	. . . . .	314
Code Pensioenfondsen 2018.		323
Code Rechtstreeks verzekerde regelingen		343
Principes voor goed pensioenfondsbestuur		347
1.	Aanleiding voor de Principes voor goed pensioenfondsbestuur	347
2.	Recente ontwikkelingen en wijzigingen in bestaande regelgeving.	349
3.	Uitgangspunten voor goed pensioenfondsbestuur	351
4.	Principes voor goed pensioenfondsbestuur: pensioenfondsen	354
5.	Principes van goed pensioenfondsbestuur: rechtstreeks verzekerde regelingen	357
6.	Nawoord.	359
Bijlagen	. . . . .	360

BURGERLIJK WETBOEK

Burgerlijk Wetboek	Boek 3	369
Titel 11	Rechtsvorderingen.	369
Burgerlijk Wetboek	Boek 7	371
Titel 10	Arbeidsovereenkomst	371
Afdeling 1	Algemene bepalingen.	371
Afdeling 2	Loon	371
Afdeling 4	Gelijke behandeling	372
Afdeling 6	Enkele bijzondere verplichtingen van de werkgever	373
Afdeling 8	Rechten van de werknemer bij overgang van een onderneming.	375
Afdeling 9	Einde van de arbeidsovereenkomst	376
Burgerlijk Wetboek	Boek 7	381
Titel 17	Verzekering	381
Afdeling 1	Algemene bepalingen.	381
Afdeling 3	Sommenverzekering.	385
§ 1.	Algemene bepalingen.	385
§ 2.	Levensverzekering	387

GELIJKE BEHANDELINGSWETGEVING

Algemene wet gelijke behandeling	391	
Hoofdstuk 1	Gelijke behandeling van personen ongeacht hun godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat	391
§ 3.	Bepalingen op het terrein van de arbeid en het vrije beroep	391
Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid	393	
§ 1.	Algemeen	393

§ 2.	Reikwijdte van het verbod van onderscheid	393
§ 3.	Uitzonderingen op het verbod van onderscheid	393
§ 4.	Vermelding leeftijdsgrens	394
§ 5.	Rechtsbescherming	394
§ 6.	Overgangs- en slotbepalingen	394

Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen	397	
§ 3.	Gelijke behandeling wat betreft pensioenvoorzieningen	397

Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte.	399	
§ 1.	Algemeen	399
§ 2.	Arbeid	400
§ 5.	Rechtsbescherming	400

PERSONEN- & FAMILIERECHT

Wet verevening pensioenrechten bij scheiding	401
---	------------

FISCALE WET- & REGELGEVING

Wet op de loonbelasting 1964	407	
Hoofdstuk IIB	Pensioenregelingen	407

Staffelbesluit pensioenen	413	
1.	Inleiding.	413
2.	Premieovereenkomsten	414
3.	De zuivere premieovereenkomst en de premieovereenkomst waarbij de premie onmiddellijk wordt omgezet in een aanspraak op kapitaal	415
4.	De kapitaalovereenkomst	416
5.	De premieovereenkomst waarbij de premie direct verplicht wordt omgezet in een aanspraak op een uitkering	416
6.	Afwijkende premieovereenkomsten.	417
7.	Variabele pensioenuitkeringen, bedoeld in artikel 10a, tweede lid, PW, en overgangsrecht pensioenregelingen met uitkeringen in beleggingseenheden	418
8.	Nettopensioenregelingen bedoeld in afdeling 5.3B van de Wet IB 2001	418
9.	Ingetrokken regeling	419
10.	Inwerkingtreding	419
11.	Citeertitel	419
Bijlagen	. . . . .	420

EUROPEES RECHT

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie	435	
Eerste deel	De beginselen.	435
Titel I.	Categorieën en gebieden van bevoegdheden van de Unie	435
Titel II.	Algemeen toepasselijke bepalingen.	437
Derde deel.	Het beleid en intern optreden van de Unie.	438
Titel IV.	Het vrije verkeer van personen, diensten en kapitaal.	438
Hoofdstuk 1	De werknemers.	438
Hoofdstuk 2	Het recht van vestiging	439
Hoofdstuk 3	De diensten	439
Hoofdstuk 4	Kapitaal en betalingsverkeer.	439
Titel VII.	Gemeenschappelijke regels betreffende de mededinging, de belastingen en de onderlinge aanpassing van de wetgevingen	439
Hoofdstuk 1	Regels betreffende de mededinging	439
Eerste afdeling	Regels voor de ondernemingen	439
Titel X.	Sociale politiek	441

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie	443	
Titel II	Vrijheden	443
Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden		445
Richtlijn 2000/78/EG		447
Hoofdstuk I	Algemene bepalingen	450
Hoofdstuk II	Rechtsmiddelen en handhaving van rechten	453
Hoofdstuk III	Bijzondere bepalingen	454
Hoofdstuk IV	Slotbepalingen	454
Richtlijn 2008/94/EG		457
Hoofdstuk I	Werkingsfeer en definities	458
Hoofdstuk II	Bepalingen inzake waarborgfondsen	459
Hoofdstuk III	Bepalingen inzake sociale zekerheid	460
Hoofdstuk IV	Bepalingen inzake grensoverschrijdende gevallen	460
Hoofdstuk V	Algemene en slotbepalingen	460
Bijlagen	. . . . .	461
Concordantietabel	. . . . .	462
Richtlijn 2016/2341/EG		463
Titel I	Algemene bepalingen	472
Titel II	Kwantitatieve vereisten	479
Titel III	Voorwaarden voor de bedrijfsuitoefening	486
Hoofdstuk 1	Governancesysteem	486
Afdeling 1	Algemene bepalingen	486
Afdeling 3	Documenten betreffende de governance	490
Hoofdstuk 2	Uitbesteding en beleggingsbeheer	491
Hoofdstuk 3	Bewaarder	492
Titel IV	Aan toekomstige deelnemers, deelnemers en pensioengerechtigden te verstrekken informatie	493
Hoofdstuk 1	Algemene bepalingen	493
Hoofdstuk 2	Pensioenoverzicht en aanvullende informatie	494
Hoofdstuk 3	Andere te verstrekken informatie en documenten	495
Titel V	Prudentieel toezicht	496
Hoofdstuk 1	Algemene regels betreffende het prudentieel toezicht	496
Hoofdstuk 2	Beroepsgeheim en informatie-uitwisseling	499
Titel VI	Slotbepalingen	502
Bijlagen	. . . . .	504
Concordantietabel	. . . . .	505

OVERIG

Wet op het financieel toezicht		509
1.	Algemeen deel	509
Hoofdstuk 1.1.	Inleidende bepalingen	509
Afdeling 1.1.1.	Definities	509
Afdeling 1.1.2.	Reikwijdte met betrekking tot financiële ondernemingen	531
§ 1.1.2.1.	Algemeen	531
§ 1.1.2.2.	Afwikkelondernemingen, betaaldienstverleners, clearinginstellingen, elektronischgeldinstellingen en banken	532
§ 1.1.2.2a.	Betaaldiensten	532
§ 1.1.2.3.	Verzekeraars	534
2.	Deel Markttoegang Financiële Ondernemingen	535
Hoofdstuk 2.2.	Toegang tot de Nederlandse financiële markten	535
Afdeling 2.2.4b.	Uitoefenen van bedrijf van premiepensioeninstelling	535
§ 2.2.4b.1.	Vergunningplicht en -eisen voor premiepensioeninstellingen	535
Hoofdstuk 2.3.	Toegang tot de buitenlandse financiële markten	536

Afdeling 2.3.4a.	Uitoefenen van bedrijf van premiepensioeninstelling	536
§ 2.3.4a.1.	Bijkantoor en verrichten van diensten naar een andere staat	536
3.	Deel Prudentieel Toezicht Financiële Ondernemingen.	537
Hoofdstuk 3.3.	Regels voor het werkzaam zijn op de financiële markten	537
Afdeling 3.3.4.	Overige bepalingen	537
§ 3.3.4.1.	Financiële ondernemingen met zetel in Nederland	537
Hoofdstuk 3.5.	Bijzondere regels en maatregelen ten aanzien van financiële ondernemingen werkzaam op de financiële markten	537
Afdeling 3.5.7.	Beleggingsbeginselen en beleggingsbeleid van premiepensioeninstellingen	537
4.	Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen.	538
Hoofdstuk 4.3.	Aanvullende regels voor het werkzaam zijn op de financiële markten betreffende bepaalde financiële diensten	538
Afdeling 4.3.1.	Aanbieden	538
§ 4.3.1.6.	Premiepensioenvorderingen	538
Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst		541
Wet op de ondernemingsraden		545
Hoofdstuk I	Algemene bepalingen.	545
Hoofdstuk II	De instelling van ondernemingsraden	545
Hoofdstuk IVA	Bijzondere bevoegdheden van de ondernemingsraad	547
Wet op de medische keuringen		549